

Evropský průkaz osob se zdravotním postižením

Cestování po Evropské unii bude pro lidi se zdravotním postižením brzy jednodušší. Na základě směrnic Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/2841 a 2024/2842 předložilo Ministerstvo práce a sociálních věcí nový zákon, který má v Česku zavést evropský průkaz OZP a evropský parkovací průkaz. Cílem této změny je usnadnit OZP volný pohyb po EU a zajistit, aby měli lidé s hendikepem v ostatních členských státech přístup ke stejným zvláštním podmínkám a přednostnímu zacházení, jaké mají místní osoby se zdravotním postižením.

Klíčové jistoty pro držitele průkazů v ČR

Stávající podmínky pro přiznání průkazu OZP se navrhovaným zákonem změnit nemají – zákon nezpříšňuje pravidla pro získání průkazu, přičemž plně zachovány mají zůstat zavedené kategorie i symboly TP, ZTP a ZTP/P. Nenavrhuje se zúžit ani spektrum výhod a slev pro OZP – stávající nároky v ČR mají být zachovány.

Výměna stávajících průkazů má proběhnout postupně, kdy nové evropské průkazy budou postupně nahrazovat dosavadní průkazy OZP (podle zákona č. 329/2011 Sb.) i parkovací průkazy (podle zákona č. 361/2000 Sb.). Platnost stávajících průkazů přitom zajišťuje, že není nutné měnit doklady okamžitě. Národní průkazy TP, ZTP a ZTP/P mají platit po celou dobu vyznačenou na kartě a pro čerpání výhod v ČR mají být plně rovnocenné evropským, zatímco dosavadní parkovací průkazy mají zůstat v platnosti nejdéle do 5. prosince 2029.

Co nový systém přináší při cestování po EU?

Vzájemné uznávání průkazů v zahraničí znamená, že při krátkodobých cestách v jiných státech EU odpadne nutnost spoléhat na individuální ochotu institucí. Evropský průkaz má v oblastech upravených směrnicí umožnit čerpání stejných zvláštních podmínek a výhod, jaké daný stát nabízí vlastním občanům s hendikepem. Nejde přitom o vytvoření nových benefitů ani jednotného seznamu výhod platného v celé EU.

Organizace a časový harmonogram

Vydávání evropského průkazu OZP i evropského parkovacího průkazu má být bezplatné, a to včetně doručení poštou. V první fázi mají být vydávány fyzické karty a digitální verze průkazů má být doplněna po finalizaci technických standardů na úrovni EU. Agendu schvalování a vydávání všech těchto průkazů pak mají od 1. června 2028 převzít územní správy sociálního zabezpečení.

Nová pravidla mají nabýt účinnosti **5. června 2028**, kdy má začít v plném rozsahu fungovat jak zákon o evropských průkazech pro osoby se zdravotním postižením, tak související změnové zákony.

Úřad vlády České republiky

Informace jsou aktuální k datu jejich zveřejnění tzn. 5. 10. 2026